

Fogeltávolítás

Tájékoztató páciensek részére

Mint minden orvosi kezelés esetén, a fogeltávolítás során bizonyos nem várt, nem tervezett következmények léphetnek fel, melyek fogorvosom és az őt segítő munkatársak legjobb szakmai tudása és szándéka ellenére is -az esetek csekély százalékában- bekövetkezhetnek.

A **fogeltávolítás** (extractio) az a művelet, mely során a fogat eltávolítjuk a szájüregből. A fogak eltávolítására a leggyakoribb ok az előrehaladott fogszuvasodás, amikor a fogkorona annyira tönkrement, hogy nem lehet konzervatív vagy fogpótlástani módszerekkel helyreállítani. Ezenkívül még más okok miatt is szükséges lehet a fog eltávolítása: előrehaladott fogágybetegség esetén, ha a kezelés sikertelen, vagy a fog nagy mértékben mozgathatóvá vált. Ha a fogbél gyulladása ráterjed a gyökereket körülvevő csontra és a gyökérkezelés vagy a gyökércsúcs csonkolás nem járt sikerrel. Törést szenvedett fog esetén, ha a törésvonal a gyökér felső kétharmadban van. A rágósíkból túlságosan kiemelkedő vagy nem megfelelő tengelyállású fogakat, ha azokat fogszabályozással nem lehet megfelelő pozícióba mozgatni; helyteremtés céljából, hogy a fogszabályozó kezelés során „értékesebb” fogak számára legyen hely, ilyenkor általában kisírlőket szokás eltávolítani. Valamilyen ok miatt a szájüregben előtörni nem tudó fogakat (bölcsességfogak, szemfogak). Daganatos megbetegedés esetén, a besugárzást megelőzően a szájüregből a nem megfelelő állapotú fogakat. Hosszan megmaradó tejfogakat, melyek a maradó fogak előtörését akadályozzák.

Ugyanakkor létezik az ún. **sebészi fogeltávolítás** is, melyhez akkor folyamodunk, ha a konzervatív módszerekkel nem sikerült a fogat eltávolítani. Sebészi fogeltávolításra szükség lehet: ínyszél alá tört fogak esetén, korábbi fogeltávolítás során bent maradt gyökérmaradvány esetén, nagy görbülettel rendelkező gyökerek esetén, továbbá ha a fog összezsugorodott a fogmederrel.

A kezelés rövid ismertetése:

A fogeltávolítás nem tartozik a sebészeti beavatkozások közé és általában helyi érzéstelenítésben végezzük: ilyenkor a fogat a megfelelő emelő, fogók segítségével távolítjuk el a helyéről.

Műtéti fogeltávolítás során az eltávolítandó fog felett az ínyen metszést ejtünk, és leválasztjuk a csonttól. Ezt követően sebészi fúróval a szükséges mennyiségű csontot eltávolítjuk a fog körül, majd a fogat egy vagy több darabban eltávolítjuk. Ezután az ínyt varratokkal egyesítjük.

A műtétet követően arcduzzanat, szájnyitási korlátozottság, fájdalom, hőemelkedés jelentkezhet. Ezen panaszok 3-4 nap alatt fokozatosan megszűnnek. A műtét során behelyezett varratokat nagyjából egy héttel a beavatkozás után távolítjuk el. A műtét kapcsán keletkezett csontüreg a későbbiekben teljes értékű csontszövettel telődik ki.

Lehetséges szövődmények:

Minden műtéti beavatkozást követően felléphetnek utóvérzések, sebgyógyulási zavarok, gyulladással járó panaszok, a gyakorlatban azonban általában nem kell további szövődményektől tartani.

A felső állcsonton végzett fogeltávolítások során esetenként előfordul, hogy a fogak gyökerei benyúlnak az arcüregbe, ilyen esetben a fogeltávolítást követően fistula alakulhat ki az arcüreg és a szájüreg között. A sebet ilyenkor műtétilag kell zárni. Tüszentés kerülendő, orrfújás ilyen esetben 6 hétig szigorúan tilos.

Az alsó állcsont fogainak gyökerei az alsó állcsontban haladó ideg csatornájához igen közel eshetnek, így az ideg sérülése az esetek egy részében nem kerülhető el. Ez átmeneti, ritkán maradandó érzéskiesést, zsibbadást okozhat az alsó ajak azonos oldalán. Az ajak mozgásai nem károsodnak.

Ritka szövődmény az alsó állcsont belső felszíne mellett haladó - a nyelvet beidegző - ideg sérülése, mely bekövetkezhet az érzéstelenítés végzése során, de sérülhet a műtét kapcsán is. Ekkor átmeneti vagy tartós zsibbadás, érzés-ízérzés kiesés jelentkezhet az érintett nyelvfélen.

Ritka szövődménynek számít a felső vagy alsó állcsont törése, mely műtétilag vagy konzervatív úton eredményesen kezelhető. Előfordulhat a szomszédos fogak sérülése is.

Mi a teendő a beavatkozást követően?

Kérjük, hogy a műtét napján és az azt követő néhány napban:

- ne dohányozzon, ne fogyasszon kávé vagy alkoholt
- tartózkodjon a testi megerőltetéstől, edzéstől, fizikai munkától, a sok beszédetől
- a műtéti terület fölé eső lágyrészeket hidegvizes borogatással, jégeléssel hűtse
- puha, tejmentes, pépes ételeket fogyasszon
- fogait az érintett helyen is óvatosan tisztítsa, de ne öblögessen
- A sebet ne szívogassa, ne használjon szívószálat, általában véve kerülje a vákuum-hatás kialakulását.

A műtét kapcsán alkalmazott érzéstelenítőszer, a beavatkozás okozta stresszhatás korlátozhatja az Ön gépjárművezetői képességeit. Kérjük tehát, hogy amennyiben ez megoldható, az injekció adását követően, 2-3 óra hosszan ne vezessen személygépkocsit, kerékpárt.

Kérjük, hogy az esetleges utóvérzésről, erőteljes duzzanat kialakulásáról, magas lázról, erős fájdalomról vagy más, az Ön általános állapotát érintő – a műtétet követően kialakult – panaszáról értesítse kezelőorvosát.

A kezelés alternatív terápiai lehetőségei, ezek kockázata:

1. Gyökérkezelés: amennyiben kezelőorvosa a fogat menthetőnek ítéli, a fog gyökérkezelése lehet a fogeltávolítás megfelelő alternatív terápiaja. A gyökérkezelés kimenetele nem garantálható, ám sikeressége esetén akár hosszú évekre is konzerválható lehet az adott fog.

2. Gyökércsúcs-rezekció: a fog megmentésének és konzerválásának érdekében bizonyos esetekben megfelelő terápia lehet a foggyökér csúcsának csonkolása. Ez egy szájsebészeti beavatkozás, melyet gyökértömött fogakon lehet elvégezni. A kezelés kimenetelére garancia nem vállalható, ám sikeressége esetén akár hosszú évekre is konzerválható lehet az adott fog.

FONTOS, hogy a gyökérkezelés és a gyökércsúcs-rezekció csak bizonyos esetekben jelentenek valós alternatívát a fogeltávolítással szemben. Gyakran adódnak olyan esetek, amikor a fogeltávolítás nem kerülhető el.

A kezelés elmulasztásának lehetséges következményei:

Gyulladt fog esetén a gyulladás továbbterjedése, a tünetek fokozódása gócos tünetek kialakulása is lehetséges. A letört fogak tovább törhetnek, a tüneteket még nem produkáló fogak idővel komoly fájdalmat, arcduzzanatot okozhatnak.

Műtéti fogeltávolítás

Tájékoztató páciensek részére

Mint minden orvosi kezelés esetén, a csontpótlás során bizonyos nem várt, nem tervezett következmények léphetnek fel, melyek fogorvosom és az őt segítő munkatársak legjobb szakmai tudása és szándéka ellenére is -az esetek csekély százalékában- bekövetkezhetnek.

A műtét menetének rövid ismertetése:

A műtét során steril körülmények között dolgozunk. Helyi érzéstelenítést követően a kezelendő területen lebenyt képzünk, azaz az ínyn olyan módon ejtünk bemetszést, hogy azt a műtét idejére félrehajthassuk, hogy hozzáférhessünk az alatta lévő csonthoz. Behelyezzük a szintetikus vagy organikus (emberi- vagy állati forrásból származó) csontpótlóanyagot, szükség esetén apró szegecsekkel rögzített kollagénmembránnal zárjuk a területet. Végül az ínyt visszahajtjuk és varratokkal látjuk el, ezek eltávolítására a műtét után 7-10 napon belül kerül sor.

Lehetséges kockázatok, szövődmények

Megértettem, hogy a beavatkozás természeténél fogva kockázatokat jelent, beleértve az alábbiakat is:

1. **Fájdalom.** Bármilyen szájsebészeti beavatkozás kellemetlenségekkel jár. A testen kívülről származó anyagok alkalmazása kevésbé fájdalmas, mivel nem kell szöveteket nyerni egy másik régióból, amennyiben saját csontra is szükség van (pl. az áll, illetve a bölcsességfogak területéről) több fájdalomra kell számítani, ami gyógyszerekkel csillapítható.
2. **Fertőzés.** Teljesen steril körülmények között is felléphet műtét utáni fertőzés (akár súlyos is), a szájüreg baktériumokban gazdag mivolta miatt. Súlyos fokú duzzadás esetén, főként, ha azt láz és rossz közérzet is kíséri, keresse fel kezelőorvosát.
3. **Vérzés, duzzadás, sérülések.** Enyhe vérzés felléphet a műtét utáni órákban. Amennyiben a vérzés súlyos, azonnal keresse fel Klinikánkat. Némi arcduzzadás szintén előfordulhat, ha súlyosnak érzi, arról értesítse orvosát. Az arc dagadása körülbelül 48 órával a műtét után kezd megszűnni. A kisebb sérülések körülbelül egy hétig vannak jelen.
4. **A be/átültetett szövetek részleges vagy teljes elvesztése.** A műtét sikeressége igen magas, ennek ellenére előfordulhat sikertelenség. A csontblokk, amit a szájüreg más részéből nyertünk nem minden esetben tapad meg, vagy felül is fertőződhet. A leggondosabb beavatkozás ellenére is a csontpótló részecskék kikerülhetnek a műtéti területről, a membrán kimozdulhat. Ilyen esetekben értesíteni kell a kezelőorvost.
5. **Csontpótlók és membránok.** A leggyakrabban használt anyagok szintetikus, emberi vagy egyéb (emlős) állati eredetűek, melyek gondos tisztításon estek át. Ezen dokumentum aláírásával beleegyezik, hogy kezelőorvosa az általa legmegfelelőbbnek ítélt módszerekkel járjon el.

6. **Idegek sérülése.** Az ajkak, a nyelv, az arc és a száj egyéb szövetei érzéketlenné válhatnak. Ez sajnos egy lehetséges következménye az érzéstelenítésnek és a műtétnek. Ez az érzéketlenség lehet átmeneti, pár naptól hónapokig is tarthat, de lehet tartós is.
7. **Arcüreg érintettség.** Bizonyos esetekben a felső fogak gyökerei közel lehetnek az arcüreghez. Alkalmanként felső fogak eltávolításakor, arcüreg közeli csontpótláskor érintett lehet az arcüreg. Ha megnyílik az arcüreg, annak bezárása szükségszerűvé válik.

A kezelés elmulasztásának lehetséges következményei:

A csont további leépülése. Ha az állcsont magassága, szélessége nem kielégítő, csontpótlás nélkül bizonyos fogpótlási eljárások (implantátum-beültetés) nem lehetségesek, vagy csak komoly esztétikai-funkcionális kompromisszumok árán

A kezelés alternatív terápiás lehetőségei, ezek kockázatai:

A csontpótlásnak jelenleg alternatív terápiás lehetősége nem ismert, de az egyes eljárások, a felhasznált anyagok között előfordulhatnak különbségek. Amennyiben az Ön esetében felmerül más eljárások alkalmazásának a lehetősége, úgy arról kezelőorvosától érdeklődhet.

Garancia:

A csontpótlás az esetek döntő többségében eredményes, ám ez nagyban függ az Ön egyéni adottságaitól, életvitelétől, általános egészségétől, így erre garanciák nem vállalhatók.

Mi a teendő a beavatkozást követően?

Kérjük, hogy a műtét napján és az azt követő napon:

- ne dohányozzon, ne fogyasszon kávé vagy alkoholt
- tartózkodjon a testi megerőltetéstől, a sok beszédtől
- a műtéti terület fölé eső lágyrészeket hidegvizes borogatással, jegeléssel hűtse
- puha, tejmentes, pépes ételeket fogyasszon
- fogait az érintett helyen is alaposan, de óvatosan tisztítsa, de ne öblögessen

A műtét kapcsán alkalmazott érzéstelenítőszer, a beavatkozás okozta stresszhatás korlátozhatja az Ön gépjárművezetői képességeit.

Kérjük tehát, hogy amennyiben ez megoldható, az injekció adását követően, 2-3 óra hosszan ne vezessen személygépkocsit, kerékpárt.

Kérjük, hogy az esetleges utóvérzésről, erőteljes duzzanat kialakulásáról, magas lázról, erős fájdalomról vagy más, az Ön általános állapotát érintő – a műtétet követően kialakult – panaszáról értesítse kezelőorvosát.